

CALEA MĂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Tâlcuirea Sfintei Scripturi și poporul binecredincios

Despre tâlcuirea Sfintei Scripturi, Sfinții Părinți spun că ea trebuie să fie „vrednică de Dumnezeu”. Adică, unei tâlcuiri biblice apreciate de comunitatea universitarilor i se cade să fie plăcută și lui Dumnezeu, dar să fie savurată și de poporul Său. Ea trebuie să semene cu bucuria găsirii unei comori, căci, în fond așa trebuie să privim Noul Testament, ca pe o comoară pentru care cel ce a descoperit-o merită să vândă tot.

Din păcate, multe dintre studiile biblice actuale se plasează în zona unui academism steril, fără nicio relevanță pentru credincioșii de rând ai Bisericii. În vremurile de început ale credinței creștine tâlcuirea Scripturii era un izvor de hrană duhovnicească pentru poporul lui Dumnezeu. Cele mai multe comentarii biblice ale Sfinților Părinți au o formă omiletică, adică au fost rostite în fața credincioșilor sub formă de predică. Erudiția și inspirația tâlcuitorului erau puse în slujba edificării sufletești a creștinilor. Astăzi, un observator ortodox al științei biblice contemporane își poate pune cu scepticism întrebări de genul: „Cui se mai adresează exegeza bibliștilor? Rămân tâlcuirile doar între coperti? Sau în biblioteci? Sunt ele accesibile Bisericii (adică nu doar preoților, ierarhilor și teologilor), masei largi a credincioșilor? Poate lua exegeza ortodoxă forma unor compendii filocalice cu priză la poporul lui Dumnezeu?”

Deschiderea Sfintei Scripturi pentru folosul duhovnicesc al comunității eclesiale a fost dintotdeauna o chemare a tâlcuitorului, căreia ar trebui poate să i se acorde o atenție mai mare în vremurile de astăzi. Un clasic al Filocaliei, Sfântul Nichita Stithatul vine cu un îndemn: „Ridică-te mai presus de micimea celor văzute. Înălță-ți ochiul minții spre vederea lui Dumnezeu și privește mărirea Domnului din frumusețea celor văzute. Iar coborându-te de acolo talmăcește fraților tăi cele ale vieții veșnice și tainele împărăției lui Dumnezeu” (*Filocalia* 6, 1977, p. 243). Concluzia care se impune din acest fragment filocalic este că orice demers, fie ascetic, mistic sau științific trebuie să se finalizeze în apostolat, în misiune față de ceilalți frați. „Talmăcește fraților tăi” înseamnă expunerea roadelor cercetărilor tale în așa fel încât să

devină pentru credincioșii Bisericii o motivație și un imbold de a-L căuta mai mult pe Dumnezeu pe calea poruncilor Sale. Sfântul Siluan din Muntele Athos, a cărui teologie mistică a fost dezvoltată într-o chilie simplă, în timp ce Europa era sfâșiată de conflicte, a spus: „Putem studia cât poftim, totuși nu vom ajunge să cunoaștem pe Dumnezeu, câtă vreme nu vom trăi după poruncile Lui” (*Între iadul deznădejzii și iadul smereniei*, Ed. Deisis, Alba Iulia, 1994, p. 120).

E binecunoscut și cuvântul Sfântului Ioan Gură de Aur de la începutul comentariului la Sfânta Evanghelie după Matei: „Ar fi trebuit să nu avem nevoie de ajutorul Sfințelor Scripturi, ci să avem o viață atât de curată încât harul Duhului să fi ținut locul Sfințelor Scripturi în sufletele noastre. Și după cum Sfintele Scripturi sunt scrise cu cerneală, tot așa ar fi trebuit ca și inimile noastre să fi fost scrise de Duhul Sfânt” (*Omilii la Matei*, p. 15). Acest text arată două lucruri. Mai întâi că harul Lui Dumnezeu și viața curată fac posibil dialogul cu Dumnezeu, mai exact cu Cuvântul lui Dumnezeu, iar pe de altă parte că inima creștinului poate și trebuie să primească scrierea, pecetluirea Duhului Sfânt. Puținătatea vieții curate, îndeosebi în veacul ce-l traversăm, fac absolut necesare și Scripturile și tâlcuirile acestora. Dar dacă exegezele sunt strict academice, utilitatea lor va fi redusă și vor lăsa popoului impresia falsă că numai experții pot cu adevărat să înțeleagă Sfânta Scriptură.

Autorul epistolei către Evrei îl fericește pe Moise pentru că „a ales mai bine să pătimească cu poporul lui Dumnezeu, decât să aibă dulceața cea trecătoare a păcatului” (Evrei 11, 25). În Noul Testament expresia „poporul lui Dumnezeu” conține ideea de totalitate a copiilor lui Dumnezeu, Care a zis: „Voi locui în ei și voi umbla și voi fi Dumnezeu lor și ei vor fi poporul Meu (...) și voi fi vouă tată și voi veți fii Mie fii și fiice” (II Corinteni 6, 16-18).

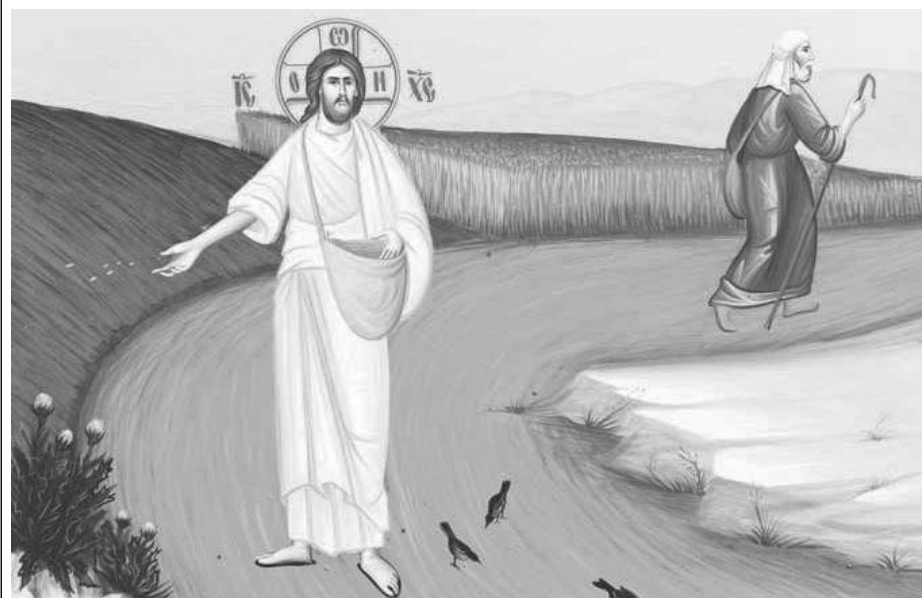
Atitudinea Mântuitorului a fost mereu opusă celei a fariseilor și cărturarilor, care erau, fără îndoială, „academicienii” vremii lor.

Continuare în pagina 2
Pr. Adrian MURG

PREDICA

Pilda Semănătorului Duminica a XXI-a după Rusalii

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Ieșit-a semănătorul să semene sămânța sa. Și semănând el, una a căzut lângă drum și a fost călcată cu picioarele și păsările cerului au mâncat-o. Și alta a căzut pe piatră, și, răsărind s-a uscat, pentru că nu avea umezeală. Și alta a crescut între spini și spinii, crescând cu ea, au înăbușit-o. Și alta a crescut pe pământul cel bun și, crescând, a făcut rod înșutit. Acestea zicând striga: Cine are urechi de auzit să audă! Și ucenicii lui Îl întrebau: Ce înseamnă pilda aceasta? El a zis: Vouă vă este dat să cunoașteți tainele Împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți în pilde, ca, văzând, să nu vadă, și auzind, să nu înțeleagă. Iar pilda aceasta înseamnă: Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu. Iar cea de lângă drum sunt cei care aud, apoi vine diavolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva crezând, să se mântuiască. Iar cea de pe piatră sunt aceia care, auzind cuvântul, îl primesc cu bucurie, dar aceștia nu au rădăcină; ei cred până la o vreme, iar la vreme de încercare se leapădă. Cea căzută între spini sunt cei aud cuvântul, dar umblând cu grijile și cu bogăția și cu plăcerile vieții, se înăbușă și nu rodesc. Iar cea de pe pământ bun sunt cei ce, cu inimă curată și bună, aud cuvântul, îl păstrează și rodesc întru răbdare.” (Luca 8,5-15)

În Duminica aceasta, prin Pilda Semănătorului, suntem îndemnați să reducem în noi bucuria conștientizării faptului că omul este în întreaga lui alcătuire un dar al lui Dumnezeu. Măreția dumnezeiască se oglindește în taina omului! Dumnezeu Se lasă prins în făptura pe care El a zidit-o; în termenii pildei de azi, Se seamănă, Se lasă semănat în ea. Conștientizarea faptului că suntem în toate și în totul dăruii de Dumnezeu, ar trebui să aducă în inimile noastre acea bucurie despre care Mântuitorul a zis că nimeni nu o va mai putea lua de la noi.

Temeiurile bucuriei, ca trăire a măreției lui Dumnezeu în limitele „vasului de lut” care suntem noi, sunt semănate de Dumnezeu din momentul în care suntem zidiți, Dumnezeu semănându-Se întru noi prin ceea ce numim chipul Său. Această sămânță dumnezeiască, chipul lui Dumnezeu, este dăruit de Dumnezeu fiecărui om ce se naște pe fața pământului, și în puterea acestui temei dumnezeiesc, omul poate ajunge la bucuria cunoașterii lui Dumnezeu. Pentru om cunoașterea lui Dumnezeu este lucrul cel mai firesc și mai odihnit cu puțință, pentru că doar Dumnezeu prin harul Său poate descoperi omului ceea ce este el în toată alcătuirea lui. În afara lui Dumnezeu, omul își caută alte

temeiuri de viață și înlocuiește căutarea și primirea harului dumnezeiesc, singurul care îi pot umple inima și mintea de puterea bucuriei dumnezeiești nesfârșite, cu alergarea nesfârșită după modalități de umplere a simțurilor cu plăcute senzații de scurtă durată. Când în viața noastră scăpăm din vedere în mod conștient faptul că suntem lut viu în care Dumnezeu a pus sămânța sa, adică chipul Său, cădem din bucurie, ca prezență și lucrare a harului dumnezeiesc în noi, în plăcere, ca prezență și lucrare a patimilor în noi.

Căutătorul plăcerilor de scurtă durată este într-o permanentă agitație interioară; se mută de la o plăcere la alta; caută permanent forme noi de stimulare a simțurilor; se lasă prins în tot felul de oferte ale lumii păcatului cu nădejdea că la un moment dat va fi satisfăcut, dar în fond este într-o permanentă risipire.

Revenirea din această risipire provocată în noi de patimi se face prin asceză, ca nevoiță deplin asumată prin care luptăm să alungăm din noi prezența și lucrarea patimilor și facem loc prezenței și lucrării harului dumnezeiesc, de care suntem purtați în taina unice și adevăratei bucurii născută din conștiința faptului că, fiind purtători

Continuare în pagina 2
Pr. Ionel SCÂNTEIE

Din sumar

Prezență a Facultății de Teologie din Arad la aniversarea Facultății de Teologie Ortodoxă din Craiova
pagina 2, Filip Albu

Știri
pagina 4

Pilda Semănătorului

Urmare din pagina 1

ai chipului lui Dumnezeu, noi ne tragem din Dumnezeu Cel Veșnic. Omul care se trăiește pe sine ca chip al lui Dumnezeu este plin de bucurie, de pace lăuntrică, nu este panicat, indiferent de proporțiile cu care răutatea se dezvoltă, ci are certitudinea vieții ca prezență a lui Dumnezeu în lăuntrul său.

Așadar, întreaga alcătuire a omului în care și peste care este așezată pecetea chipului dumnezeiesc este un măreț dar al lui Dumnezeu. Viața ca atare este un dar al lui Dumnezeu către noi înșine.

Măreția lui Dumnezeu se seamănă apoi în noi mai ales în Tainele Bisericii, prin care noi ne facem părtași din plin de viața dumnezeiască, sau cum spune Sfântul Apostol Petru, devenim „părtași ai dumnezeieștii firi”. Dumnezeu se seamănă în noi prin Botez, Mirungere, Eu-

haristie și celelalte Taine. Noi devenim purtători ai lucrării pe care Mântuitorul Iisus Hristos a realizat-o cu firea omenească prin Întruparea, Moartea, Învierea și Înălțarea Sa la ceruri. În Sfintele Taine primim în noi Întruparea, Moartea, Învierea și Înălțarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos; primim fermentul nemuririi. Mare este cinstea de care omul a fost învrednicit prin ceea ce Mântuitorul a făcut pentru El. Dacă am conștientiza valoarea absolută a seminței dumnezeiești din noi, atât ca chip al lui Dumnezeu, cât și ca prezență și lucrare a Duhului Sfânt în și prin Sfintele Taine, atunci am fi într-o nesfârșită stare de bucurie dumnezeiască; și pe aceasta nimeni și nimic nu o va mai putea lua de la noi, pentru că odată gustată vom da totul pentru a nu o pierde, știind și simțind că totul merită jertfit pentru păstrarea acestei bucurii.

Sfântul Serafim de Sarov iradia de această bucurie și o dăruia oricărui om care îi ieșea înainte, spunând celui pe care îl întâlnea: „Hristos a înviat, bucuria mea!” Cu siguranță, în acel moment cel salutat gusta ceva din Învierea lui Hristos și din bucuria Sfântului.

Bucuria care izvorăște în noi din taina prezenței și lucrării lui Dumnezeu în noi nu poate să nu fie dăruită și celorlalți. Prin felul ei această bucurie se dăruiește. De aceea sfinții sunt oamenii cei mai plini de bucurie și mai capabili de jertfă pentru bucuria celui alt.

Așadar, dacă Dumnezeu aruncă în noi sămânța bucuriei celei veșnice, și noi trebuie să ne asemănăm lui Dumnezeu și să devenim împreună lucrători în ogorul lui, aruncând în alte suflete sămânța bucuriei primită în dar de la „Dăătorul tuturor bunătăților”.

Tâlcuirea Sfintei Scripturi...

Urmare din pagina 1

Hristos a fost aproape de popor, popor care în concepția fariseilor era păcătos și blestemat, pe motiv că nu știe Legea. Dar când Iisus a stat în compania păcătoșilor a făcut-o doar pentru a-i smulge din păcat. A folosit principiul molipsirii de bine, devenit mai târziu o strategie a eremiților Patericului și al duhovnicilor căutați, potrivit căreia că nu poți mântui pe cineva dacă stai departe, duhovnicește sau fizic, de el. Iată de ce exegeza ortodoxă trebuie să țină cont de acest adevăr: Cuvântul lui Dumnezeu trebuie să fie aluatul care dospește toată frământătura. Dar dacă aluatul stă departe de făină va mai dospa ea oare? Tâlcuirea trebuie așadar să se îndrepte și spre utilizarea corectă, spre folosul poporului, iar nu numai spre cercetarea științifică în sine. Toate eforturile exegeților se cad a fi îndreptate spre luminarea poporului pentru care S-a răstignit Hristos.

Evangelia este o scrisoare deschisă pe care poate să o citească oricine. Dar explicarea ei pe măsura nivelelor de pricepere și cuprindere cade în sarcina exegeților Noului Testament din fiecare generație. Apostolul Pavel cere celor din Colose să stăruie în rugăciune: „ca Dumnezeu să ne deschidă ușa cuvântului” (Coloseeni 4, 3). Cuvântul lui Dumnezeu trebuie rugat de poporul lui Dumnezeu. Rugăciunea deschide uși, alte și alte uși, căci Dumnezeu, al Căruia este Cuvântul, face ca rugăciunea multora să fie ca o ploaie pentru sămânța Cuvântului. Ușile pe care le întâmpină, închise ori deschise, sunt tâlcuirile bune sau rele. Cele prost făcute închid ușa Cuvântului, cele autentice deschid larg porțile Cuvântului. Astfel, deschiderea ușilor e înlesnită de impulsul rugăciunii, care devine dialog al exegetului cu Cuvântul. Toate, dar mai ales omul „se sfințește prin cuvântul lui Dumnezeu și prin rugăciune” (I Timotei 4, 5). Relația Biblie-rugăciune dă forță spirituală celui ce le încorporează pe acestea întru sine. Când părintele Teofil Părăian dădea canon citirea zilnică a două capitole din Noul Testament după rugăciune nu făcea decât să repună pe om în această relație. Citirea Bibliei după săvârșirea rugăciunii face ca dialogul să fie complet, căci în rugăciune îi vorbesc eu lui Dumnezeu, iar citind Scriptura îmi vorbește Dumnezeu prin Cuvântul Său.

Cea mai veche icoană cunoscută a Sfintei Parascheva

Biserica Ortodoxă învață că, alături de cinstirea sfinților și a sfințelor moaște, suntem datori să cinstim și sfințele icoane. Ele sunt reprezentări sensibile ale lui Dumnezeu în Treime, ale îngerilor sau ale sfinților. Cinstim icoana pentru că dintru început Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său. Cinstind icoana, cinstirea noastră nu se îndreaptă spre materialul din care este confecționată ea, ci spre cel care este zugrăvit pe ea, spre prototip.

Icoana pictată, ca reprezentare spirituală, îl apropie pe credincios cu mintea de persoana zugrăvită pe ea. Tocmai de aceea, începând cu epoca apostolică și până în zilele noastre, icoanele au fost cinstite de creștini. Mai mult, în decursul timpului, ele au fost pentru o bună perioadă „Biblia neștiutorilor de carte”.

Deși cultul icoanelor a constituit o temă teologică amplu discutată pe parcursul mai multor decenii, icoanele au fost adoptate și cinstite de întreaga creștinătate. Sfinții, după ce au fost recunoscuți de Biserică ca având această calitate, au fost reprezentați în icoane. Fiind trecuți în rândul sfinților de bisericile locale sau de patriarhiile din regiunile în care aceștia erau cinstiți, sfinții au putut fi mai ușor zugrăviți pe icoane, cultul lor răspândindu-se astfel mai repede.

Așa s-a întâmplat și cu Sfânta Parascheva. Fiind o sfântă populară în toată zona Balcanilor, icoanele Cuvioasei Parascheva au circulat, în decursul timpului, în toată această regiune, și nu numai. Deși nu avem, cel puțin deocamdată, o

istorie a icoanelor închinat Sfintei Cuvioase Parascheva și nu cunoaștem nici timpul când au fost zugrăvite cele dintâi icoane în cinstea ei, în lumea ortodoxă s-au păstrat câteva icoane foarte vechi, ele fiind un reper în istoria icoanelor Cuvioasei.

Cea mai veche icoană cunoscută a Sfintei Parascheva se păstrează în Cipru și aparține veacului al XIV-lea (1332-1333), fiind păstrată în muzeul Arhiepiscopiei. Reprezentări iconografice ale sfintei se găsesc și în alte zone ale Ortodoxiei: Grecia, Bulgaria, Polonia, Rusia și România.

(Pr. Prof. Dr. Ion Vicovan, Pr. Cătălin Adumitroaie, *Cuvioasa Parascheva, sfânta populară a Ortodoxiei în istoria și evlavia poporului român*, Editura Doxologia, 2011, pp. 107-108)

Și le-a zis: „Nu pricepeți pilda aceasta? Atunci cum veți înțelege toate pildele?”

Pe toate acestea le-a grăit Iisus mulțimilor în pilde, și fără pilde nimic nu le grăia, ca să se plinească ceea ce s-a spus prin profetul care zice: În pilde îmi voi deschide gura, spune-voi pe cele ascunse de la întemeierea lumii.” (Matei 13,34-35).

Cine este persoana care dorește să înțeleagă toate pildele? Cine este persoana care dorește să înțeleagă tainele ascunse de la întemeierea lumii?

Acea persoană se va bucura să cunoască faptul că învățătura evidențiată în Pilda Semănătorului îi este fundamentală pentru înțelegere acestora ca precursor a împlinirii faptele ce duce la mântuire; în ea regăsind și explicația de ce unii înțeleg, iar alții nu înțeleg (sau nu înțeleg încă), sau de ce unii înțeleg cât înțeleg și nu mai mult.

Această parabolă, se remarcă între toate pildele cu o caracteristică aparte, anume că Adevărul Însuși spune parabola, și tot El o explică desăvârșit, astfel încât oricine dorește, să o poată înțelege.

Întrucât spațiul nu permite o expunere amplă a acestui subiect fundamental important, pentru a putea împlini misiunea care ne este pusă în față, anume înțelegerea tainelor celor ascunse de la întemeierea lumii propun cititorului o împreună lucrare.

Pentru a ușura efortul și a scurta timpul de cercetare acesta va găsi în cele ce urmează referințele din Sfânta Scriptură care să îl ajute la adâncirea înțelegerii, rămânându-i, cu harul lui Dumnezeu, citind rar, lent, cu atenție, citind fiecare cuvânt și cuprinzând contextul, să aibă bucuria ca și prin rodul muncii sale să agonisească înțelegerea cea mântuitoare; căci „întru sudoarea feței tale, îți

vei mânca pâinea...” (Facerea 3,19) și „nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu” (Matei 4,4).

Ne stă așadar în față „pâinea” ce se prepară din semințele Cuvântului lui Dumnezeu, pentru ca să ne fie întru hrană și viață duhovnicească, căci după cum este scris: „Duhul este cel ce dă viață; trupul nu folosește la nimic. Cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh și sunt viață.” (Ioan 4,63) și Stăpânul ne-a invitat la masă. Cine este persoana care-i va răspunde afirmativ invitației? Și acum, după cum am promis iată referințele:

1. „De ce nu văd, nici nu aud, nici înțeleg” Matei 13,9-17; Marcu 4,10-13; Luca 8, 9-10, 18;

2. „Sămânța căzută lângă cale” Pilda în Matei 13,1-4; Marcu 4,1-4; Luca 8,5; Explicația în Matei 13,19; Marcu 4,15, Luca 8,11-12;

3. „Sămânța căzută pe pietriș” Pilda în Matei 13,5-6; Marcu 4,5-6, Luca 8,6; Explicația în Matei 13,20-21; Marcu 4,16-17, Luca 8,13;

4. „Sămânța căzută între spini” Pilda în Matei 13,7; Marcu 4,7; Luca 8,7; Explicația în Matei 13,22; Marcu 4,18-19; Luca 8,14;

5. „Sămânța căzută pe pământ bun” Pilda în Matei 13,8; Marcu 4,8; Luca 8,8; Explicația în Matei 13,23; Marcu 4,20-25; Luca 8,15-18;

6. „Graiurile care Eu grăiesc vouă, duh sunt și viață sunt.” Ioan 6,63; Ioan 17; Matei 4,4; Luca 4,4;

7. „Adevărat, fericiți cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și îl păzesc pe el.” Luca 11,28; Ioan 5,24; Matei 7,24; Luca 6,46; Matei 13:53.

Alexandru Nicolae TIȚĂ

Prezență a Facultății de Teologie din Arad la aniversarea Facultății de Teologie Ortodoxă din Craiova

În ziua de 4 octombrie 2017, părintele decan, profesor dr. Cristinel Ioja, însoțit de preot lector dr. Filip Albu, în calitate de reprezentanți ai Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad au participat la manifestările organizate de Facultatea de Teologie Ortodoxă din Craiova, dedicate aniversării a 25 de ani de existență a acestei instituții, înglobate în cadrul simpozionului internațional intitulat „Facultatea de Teologie: statut academic și misiune eclesială”.

Cei doi reprezentanți și-au prezentat referatele pregătite în fața auditorului prezent. Astfel, părintele profesor Cristinel Ioja a prezentat tema: *Specificul Teologiei ortodoxe în Universitate: metodă, identitate, deschidere dialogică*, sfinția sa subliniind aici câteva accente: a) identitatea eclesială a Teologiei; b) Teologia dinamică în interiorul Tradiției; metoda experimental-rațională; c) metoda selectiv-apologetică a Teologiei; d) relevanța Teologiei Ortodoxe între celelalte științe;

e) dimensiunea formativ-duhovnicească a Teologiei Ortodoxe.

La rândul său, părintele Filip Albu a prezentat referatul intitulat: *Coordonate ale propovăduirii Evangheliei lui Hristos în contextul academic actual*, oferind câteva accente referitoare la oportunitățile și limitele prezenței acestei discipline practice în cadrul disciplinelor teologice predate în sistemul universitar.

În cadrul programului a fost integrată și întrunirea ordinară a Colegiu-

lui decanilor Facultăților de Teologie Ortodoxă din Patriarhia Română, unde s-au dezbătut probleme curente ale activităților didactice, de cercetare și administrative care se desfășoară în cadrul facultăților de teologie ortodoxă, insistându-se pe respectarea cadrului legislativ și regulamentar-canonice, prin care se consolidează statutul învățământului teologic, atât în cadrul instituției universitare cât și în cadrul Bisericii.

Pr. Filip ALBU

Taina Sfântului Maslu

Taina Sfântului Maslu este taina însănătoșirii întregii naturi omenești, a sufletului și a trupului. Cuvântul „maslu” înseamnă „ungere” cu untdelemn sfințit. Sfânta Scriptură nu ne arată când și cu ce ocazie a fost așezat Sfântul Maslu ca taină. Ne spune însă că a fost practicat încă din timpurile biblice ale Noului Testament și că a fost de la început o taină sfântă. Mântuitorul a dat Apostolilor puterea vindecărilor (Matei 10, 8; Marcu 16, 17-18; Luca 9, 1-2), „Darurile tămăduirilor” (I Corinteni 12, 28-30), și Apostolii se foloseau de el, ungând cu untdelemn pe bolnavi și tămăduindu-i. Desigur nu pe toți îi vindecau, dar vindecau pe mulți cu puterea rugăciunii, a credinței și a harului lucrător prin untdelemnul sfințit. Sfântul Apostol Iacob despre Taina Sfântului Maslu vorbește când scrie: „Suferă cineva dintre voi? Să se roage. Este cineva cu inimă bună să cânte. Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoții Bisericii să se roage pentru el ungându-l cu untdelemn în numele Domnului. Și rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și-l va ridica Domnul și de va fi făcut păcat se vor ierta lui” (Iacob 5, 13-15). Din aceste cuvinte rezultă că nu e vorba de o simplă ungere simbolică ci de o taină. Cine crede cinstit în cuvântul Sfintei Scripturi mai poate tăgădui că aici e vorba de Taina Sfântului Maslu? De bună seamă că nu. Ereticii totuși tăgăduiesc și nu ai ce le face că de aceea sunt eretici „Apostoli mincinoși, lucrători vicleni, care iau chip de apostoli a lui Hristos” (II Corinteni 11, 13).

Taina Sfântului Maslu e taina vindecării trupesti și sufletești, taina vindecării prin har și credință. Astăzi nici doctorii nu se mai îndoiesc de binefacerile vindecării prin credință. Bunii creștini știu să aleagă între cei ce tâlcuiesc Biblia după adevăr și cei ce o răstălmăcesc. (II Petru 3, 16). Ungerea poate să săvârșească întoarcerea la sănătate, sau creșterea puterii necesare unei morți creștine. Rezultă că această taină are două fețe: una îndreptată spre vindecare, alta înspre eliberarea din boală spre moarte. Nu e vorba de o simplă ungere simbolică ci de o taină pentru că e săvârșită de mai mulți preoți (ca administratori ai tainelor); se face în numele Domnului adică în numele Sfintei Treimi, este împreună cu rugăciuni, deci se face după un anumit ceremonial, aduce mântuire, vindecare, iertarea păcatelor, deci intervine lucrarea unui dar nevăzut al Sfântului Duh. Untdelemnul era folosit ca mijloc sfințitor încă în Vechiul Testament la aducerea jertfelor (Ieșire 29, 40; Numerii 28, 12-13; Levitic 2, 4 etc.); la Sfințirea unor lucruri pentru slujbe (Ieșire 40, 9-11); la sfințirea celor cărora li se încredințau diferite demnități ca: împărați sau regi (1/3 Regi 15, 1; 1, 34; 16, 1; 19-15; 2/4 Regi 19, 16). În Noul Testament untdelemnul este folosit ca materie a Tainei Sfântului Maslu căpătând aici un caracter vindecător datorită lucrării harului nevăzut al Sfântului Duh împărțit în această Taină. Apostolii au ieșit în lume la propovăduire și „ungeau u untdelemn pe mulți bolnavi și îi făceau sănătoși” (Marcu 6,

12-13). Ungerea aceasta era o lucrare externă văzută, dar în ea se împărțea darul vindecător al Sfântului Duh. Vindecări au mai făcut Apostolii și fără ungere cu untdelemn „numai prin punerea mâinilor” (Marcu 16-18; Faptele Apostolilor 28, 8). Taina Sfântului Maslu se împărțese nu numai bolnavilor cu trupul, ci și celor ce au o boală sufletească, sau și celor ce suferă urmările vreunei astfel de boli, în sănătate, în liniștea sufletească, familie sau în avutul lor.

Taina Maslului este lucrarea sfântă săvârșită în numele Sfintei Treimi de către preoții Bisericii, prin care se împărțese credinciosului bolnav harul nevăzut al tămăduirii sau ușurării suferințelor trupesti, întărirea sufletească, recăștigarea nădejdiei, iertarea păcatelor. Partea văzută constă în ungerea cu untdelemn sfințit, după ce s-a invocat prin rugăciuni speciale mila lui Dumnezeu prin puterea Sfântului Duh asupra celui bolnav. Taina Sfântului Maslu nu poate fi confundată cu Taina Sfântului Mir (Mirungerea) și nici cu Miruirea. Taina Sfântului Maslu se săvârșește la cerea bolnavului sau a apropiaților săi rude, prieteni în vederea însănătoșirii sau în perspectiva

iertării păcatelor care au dus la suferință, la tulburarea sufletului, sau pentru răspuns bun la dreapta judecată (judecata particulară sau cea de obște).

Deoarece boala a venit în lume și în viața noastră prin căderea omului în păcat, Dumnezeu are grijă de noi și ne dă mila și harul suferinței Fiului Său. În Sfintele Evanghelii și în toate rugăciunile (șapte la număr) din rânduiala Sfântului Maslu, Dumnezeu este invocat Ca: „doctorul sufletelor și trupurilor noastre, a Cărui milă este nemăsurată”, iar după fiecare rugăciune credincioșii cântă: „Stăpâne, Hristoase, Milostive, miluiește și tămăduiește pe robul (robii) Tăi”. Însăși cântarea Îl arată pe Mântuitorul Iisus Hristos ca „Vindecătorul și ajutorul celor ce sunt în dureri”. De la Dumnezeu se cere: „tămăduire neputinciosului robului Său...cel ce mult a greșit”.

Taina Sfântului Maslu este săvârșită de șapte preoți după numărul darurilor Sfântului Duh, rânduiala tainei cuprinzând de altfel șapte Evanghelii și rugăciuni pentru tămăduirea celui bolnav, pentru iertarea păcatelor și mântuirea lui. Din expresia „Să cheme preoții Bisericii” s-a dedus că

pentru săvârșirea Maslului este nevoie de mai mulți preoți. Biserica a rânduit numărul de șapte, dar pot fi mai puțini; în caz de nevoie, Maslul poate fi săvârșit și de un singur preot. Numărul de șapte a fost ales pentru că la săvârșirea acestei Taine se aprind șapte lumânări, se citesc șapte pericope din Apostol, șapte pericope din Evanghelie și se fac șapte ungeri cu untdelemn sfințit pe frunte, barbă, obraji, piept și mâini, închipuind cele șapte Daruri ale Sfântului Duh, chemate în rugăciuni asupra bolnavilor pentru tămăduirea acestora.

Taina Maslului este urmată îndată de cea a Pocăinței și de Taina Sfintei Împărțășanii, ca merinde ale unirii cu Hristos și pentru viața veșnică. Dacă nu mai poate fi administrată Taina Pocăinței, fiindcă muribundul nu-și mai poate exprima regretul pentru păcatele sale, Taina Maslului dobândește o dimensiune nouă, ținând și locul Tainei Pocăinței înseși. Și Maslul, deci, este o întărire deosebită prin Duhul lui Hristos care ni se dă prin Biserică, din ea sau de sus prin ea.

Ioan Claudiu MOCA

ȘTIRI

Examen de Capacitate preotească în Arhiepiscopia Aradului

Sub conducerea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, marți, 10 octombrie 2017, la Centrul eparhial, s-a desfășurat sesiunea de toamnă a examenului de Capacitate preotească pentru absolvenții de facultate și master ai Facultății de Teologie Ortodoxă „Iarion V. Felea” din Arad, fii duhovnicești ai Arhiepiscopiei Aradului, doritori să devină slujitori ai sfințelor altare. Aceștia au susținut proba scrisă și proba orală, în sala de ședințe a Centrului Eparhial.

La examen s-au înscris și au participat un număr de 11 candidați. Comisia de examinare, compusă din părinți profesori de specialitate și părinți consilieri de la Centrul eparhial, a fost prezidată de Înaltpreasfințitul Timotei, Arhiepiscopul Aradului iar Vicepreședinte al Comisiei de examinare a fost Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului.

În deschiderea sesiunii Înaltpreasfinția Sa, după ce a arătat importanța acestui examen, care are drept scop evaluarea cunoștințelor de specialitate, dar și cercetarea devoțiunii sau chemării preotești, i-a binecuvântat pe candidați și le-a urat mult succes.

Examenul a debutat cu susținerea examenului scris, în cadrul căruia, candidaților li s-au evaluat cunoștințele din domeniul administrativ-bisericesc, drept canonic și legislație, pastoral – misionar și social, catehetic, mass – media și activități cu tineretul, economic – financiar și patrimonial. Apoi, la orele prânzului, a avut loc proba practică. Proba orală a constat din examinarea cunoștințelor de tipic și liturgică, muzică bisericească, omiletică și catehetică.

Prin acest mod se realizează o departajare a absolvenților care devin candidați pentru parohiile din eparhia noastră.

Candidaților li s-a prezentat hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 4 iulie 2013 privind valabilitatea examenului de capacitate preotească pentru cei care au obținut cel puțin media 9.00 să fie de 2 ani (iar pentru cei care au obținut media sub 9.00 este de 1 an, cf. hotărâri nr.1199 din 9 iulie 2008), timp în care vor putea participa la concursurile de ocupare a unui post clerical.

După încheierea sesiunii de examen, în temeiul notelor și mediei obținute, toți candidații au fost declarați promovați. Aceștia vor avea dreptul să candideze la ocuparea unui post clerical în cadrul Arhiepiscopiei Aradului.

Sfințirea bisericii din Parohia Bochia

Duminică, 8 octombrie 2017, a avut loc la Parohia Bochia sfințirea sau slujba de tânosire a noii biserici paro-

hiale cu hramul „Pogorârea Duhului Sfânt” și „Sfântul Ierarh Nicolae”.

La orele 8:30 Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a fost întâmpinat la poarta noii biserici, de către un sobor de 11 preoți, în frunte cu Preaonoratul Părinte Adrian Zaha, Protopopul Ineului.

La orele 9:00 s-a început Slujba de tânosire a bisericii, începând cu așezarea sfințelor moaște în Sfânta Masă, înconjurarea bisericii, rugăciuni de sfințire a noului locaș, stropirea cu apă sfințită și ungere cu Sfântul și Marele Mir. După terminarea slujbei de sfințire toți credincioșii prezenți au intrat în Sfântul Altar pentru a se închina. Cu această ocazie, Ierarhul a sfințit și o troiță și clopotnița.

După aceasta, Chiriarul arădean a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă, înconjurat de sobor de preoți și diaconi. Din sobor au făcut parte și Preacucernicul părinte Radu Constantinescu, secretar eparhial, Preacucernicul părinte profesor Lucian Farcașiu și arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial.

În cuvântul de învățătură pus sub titlul „Familie și Biserică” (cf. Gal. 1; Luca 7), Chiriarul arată că sfântul locaș de închinăciune care s-a ridicat de către credincioșii parohiei, prin modul construirii și împodobirii încă și prin slujba sfințirii ca de altfel prin întregul cult învață despre Biserică drept instituție pentru mântuirea oamenilor, sau Trupul tainic al Mântuitorului în care creștinii sunt încorporați ca membre, Capul fiind Însuși Domnul. Ea cuprinde de-o potrivă pe cei din cer și pe cei de pe pământ ca într-o mare familie, mica familie, cea a fiecăreia reprezentând la rândul ei o biserică mică. Într-o astfel de biserică se poate vedea și icoana din pericopa evanghelică, prin dragostea părinților față de copii, în care în împrejurări deosebite intervine providență divină. Așezarea sfințelor moaște în Sfânta Masă a altarului este încă o mărturie a comuniunii în biserică pe care participanții la sfânta slujbă au întărit-o ca un angajament de credincioșie față de viața duhovnicească a întregii obști, a subliniat Înaltpreasfinția Sa.

Grupul coral bizantin „Sfântul Ioan Damaschin” din Arad format din studenți și absolvenți teologi au dat răspunsurile liturgice atât la slujba tânosirii bisericii cât și la Dumnezeiasca Liturghie.

Duminică, 8 octombrie 2017, în duminica a 20-a după Rusalii, un grup de studenți și absolvenți ai Facultății de Teologie Ortodoxe din Arad, însoțiți de Părintele Conf. Univ. Dr. Lucian Farcașiu și Arhid. Asist. Univ. Drd. Tiberiu Ardelean, au participat la tânosirea noii Biserici Ortodoxe din parohia Bochia, protopopiatul Ineu, alături de Întâistătorul Eparhiei arădene, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Sevițiu, la invitația părintelui paroh Radu-Petrică Bele.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei l-a hirotosit pe părintele paroh Radu-Petrică Belle întru iconom stavrofor iar ctitorilor bisericii, domnului profesor Petru-Nicolae Jigorea și doamnei Maria Blaga, le-a oferit gramate de mulțumire. Tot acum Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei a apreciat cântarea frumoasă de la strană a tinerilor teologi, mulțumindu-le pentru osteneala pe care au de-

pus-o pentru a veni de la Arad în această parohie.

La final, părintele paroh Radu Petrică Belle a mulțumit, în primul rând, Bunului Dumnezeu pentru rânduiala cu care s-a dus la bun sfârșit lucrările începute în urmă cu mai puțin de trei ani; de asemenea, a adus cuvânt de aleasă mulțumire Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, care, după ce a dat binecuvântare pentru începerea lucrărilor și după ce a pus piatra de temelie în ziua de 7 decembrie 2014, astăzi a sfințit cu bucurie noul lăcaș. Părintele a mulțumit cu emoție și celor doi ctitori și tuturor celor care au ajutat la această lucrare măreață spre slava lui Dumnezeu, precum și tuturor celor de față, oferind o agapă pentru toți slujitorii și pentru toți credincioșii.

Slujire arhierescă la Chișineu-Criș

În duminica a XX-a după Rusalii (a Învierii fiului văduvei din Nain), 8 octombrie 2017, credincioșii Parohiei Ortodoxe Chișineu-Criș I, Protopopiatul Arad, au avut bucuria să-l primească în mijlocul lor pe Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, care cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a poposit în această parohie pentru a oficia Sfânta Liturghie Arhierescă.

La orele dimineții, Preasfinția Sa a fost întâmpinat în fața bisericii parohiale de către preotul paroh Daniel-Mirel Dumitru, de copiii care au înmănat flori înaltului oaspete și de mulțimea credincioșilor prezenți. În numele Consiliului Parohial, al tuturor credincioșilor și al său, părintele paroh Daniel-Mirel Dumitru a adresat Preasfințitului Părinte Emilian un cuvânt de bun venit în care a exprimat bucuria tuturor celor prezenți, prilejuită de vizita în parohie a Preasfinției Sale.

În continuare Preasfințitul Părinte Episcop Emilian Crișanul a săvârșit în biserică parohială cu hramul Înălțarea Domnului, Sfânta Liturghie Arhierescă, în fruntea unui sobor de preoți și diaconi.

La momentul convenit, Preasfinția Sa, pornind de la pericopa evanghelică a duminicii, a rostit un cuvânt de învățătură.

La finalul Sfintei Liturghii, părintele paroh a mulțumit Preasfințitului Părinte Emilian pentru primul popas duhovnicesc în mijlocul credincioșilor din Chișineu-Criș, de la instalarea Sa în demnitatea de Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, totodată adresând Preasfinției Sale invitația ca și cu alte prilejuri să cerceteze această parohie.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de corul parohiei.

(Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaaradului.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.